

Стопанинътъ, на когото току-що прегледахме чифлика, е членъ на нѣколко взаимоспомагателни сдружения. Въ сдружение съ едни кооператори той е купилъ породистъ бикъ, въ сдружение съ други той закупва семена за посѣвъ, земеделски машини и прочие. Но той е свързанъ най-вече съ производителната кооперация на масларитѣ. Производството на масло е неговото главно занятие, главниятъ неговъ доходъ, както и на голѣмата частъ отъ датскитѣ селяни. Маслото е даже главниятъ продуктъ на датската търговия съ другитѣ страни.

На нашия домакинъ и на неговитѣ съседи — дребни стопани — е било по-рано трудно и почти невъзможно да търгуватъ съ своитѣ масла въ съперничество съ голѣмитѣ маслобойни на чифликчиитѣ, които разполагатъ за целта съ различни машини и получаватъ хубаво и почти винаги еднакво масло. А само такова масло дирятъ голѣмитѣ търговски фирми и съюзитѣ на масларитѣ, които търгуватъ съ другитѣ държави. Нашиятъ стопанинъ и неговитѣ съседи решаватъ да се сдружатъ въ кооперация за преработване на млѣкото и на общи сръдства да доставятъ потрѣбнитѣ машини.

Въ малката Дания такива масларски кооперации се наброяватъ повече отъ 1000. За доставката на необходимитѣ за масларницата машини, обикновено, правятъ заемъ подъ отговорността на всички членове на кооперацията. Масларницата уреждатъ на такова мѣсто, дето ееднакво удобна за всички за доставката на млѣкото. И понеже Дания е кръстосана по всички направления съ прекрасни пѣтища, които съединяватъ единъ чифликъ съ други, доставката на млѣкото става лесно презъ всѣко време на годината.

Всѣко утро датскитѣ селяни возятъ въ своитѣ чистички кола млѣко за кооперативната масларница.

Кооперативнитѣ масларници сж каменни здания съ парни машини. На видъ масларницата прилича на фабрика.

Селянитѣ предаватъ млѣкото си на управителя на масларницата. За управител на масларницата се назначава специаленъ майсторъ, който познава добре работата. Млѣкото се приема, преглежда, дали е достатъчно чисто и хубаво и веднага отива въ центрофугитѣ. Който отъ кооператоритѣ желае, полученото млѣко му се заплаща по опредѣлена цена на литъръ. Печалбата, получена отъ продажбата на маслото, се разпредѣля между всички членове на кооперацията, споредъ количеството на донесеното отъ тѣхъ млѣко.

Работитѣ на кооперацията се завеждатъ отъ седемъ души, избрани отъ кооператоритѣ.

Тия кооперации сж особено изгодни за селяни, които иматъ една, две крави. Безъ кооперация тѣ не биха могли да приготвятъ такова хубаво масло, а и за приготвянето му биха губили много време. Въ сжщностъ тия кооперации се указватъ изгодни не само за беднитѣ селяни, но и за сравнително богатитѣ чифликчи. Последнитѣ, даже, преставатъ да завеждатъ свое от-